

PŘÍNOS DOBROVOLNÉHO SDRUŽENÍ OBCÍ PRO ROZVOJ DANÉHO REGIONU

Pavla Varvažovská

Česká zemědělská univerzita v Praze

***Abstract:** The aim of the article is a clarification of the concept about the Local Active Group. The theme is treated in a broader context. Points to the importance of cooperation of citizens and local governments in solving problems and interests with the objective of sustainable development of the common areas. Discussion and conclusion highlights the importance of public participation in economic, social and cultural life in the microregion.*

***Keywords:** Local Active Group, Leader, countryside, region, subsidies, European Union*

1. Úvod

Hlavním cílem regionální politiky České republiky je vyvážený a trvale udržitelný rozvoj regionů. Toho může být dosaženo prostřednictvím rozvoje jednotlivých obcí v rámci daného regionu. Pro Českou republiku je charakteristická vysoce rozdrobená sídelní struktura. Tvorba tohoto složitého systému sídel je výsledkem dlouhého vývoje vazeb v oblasti výroby, v síti technických infrastruktur, mobility obyvatel, při šíření informací a inovací a dalšími vazbami.

Velká sídelní rozdrobenost je závažným problémem veřejné správy. Rozdrobenost může být na jedné straně známkou fungující demokracie, na druhou stranu však s sebou přináší řadu problémů. Venkov tak trpí řadou problémů, jako nevyhovující infrastruktura, omezená dostupnost a kvalita služeb podporujících podnikání, nedostatek pracovních příležitostí a vyšší potřeby vyjížděky obyvatelstva za prací, nižší příjmy obyvatelstva, vyšší míru dlouhodobé nezaměstnanosti nebo nepříznivou věkovou a vzdělanostní strukturu. Malé obce také nejsou schopny generovat dostatečné daňové příjmy – koeficient na přerozdělování daňových příjmů od státu je závislý na množství obyvatel, mají horší přístup k příjmům návratného charakteru, velkou část jejich finančních zdrojů spolkykají výdaje na administrativu, při zajišťování řady služeb nemohou využít úspor z rozsahu, obtížně získávají kvalifikovaný personál. Popsané problémy, které při zajišťování veřejných služeb mají především malé obce, lze řešit dvěma možnými způsoby - slučováním obcí nebo jejich vzájemnou spoluprací.

Cílem praktické části příspěvku je utřídit informace o vybrané místní akční skupině (MAS) a zhodnotit přínos její činnosti pro rozvoj daného regionu. Práce čerpá převážně ze studia dokumentů a výstupů nestandardizovaných a polostandardizovaných rozhovorů s představiteli vybraných subjektů, státních, nestátních a podnikatelských (z každého subjektu tři respondenti). Na základě získaných poznatků je zhodnocen význam mikroregionu jako možnosti participace občanů na ekonomickém a socio-kulturním rozvoji v svazku obcí. Výstupem stati bude stanovení základních hypotéz pro kvantitativní šetření mezi občany vybraného regionu o povědomosti Místní akční skupiny Posázaví a její činnosti pro rozvoj regionu a možnosti občanů se podílet na rozvoji obcí sdružených v MAS.

Z podnětu Programu obnovy venkova a programu SAPARD započala ve druhé polovině 90. let dobrovolná spolupráce obcí k řešení společných problémů v rámci tzv. mikroregionů. Nejdříve byla spolupráce založena na různé právní bázi - od roku 2001 se však ustálil nejčastější typ mikroregionů smluvně vydefinovaný dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, kdy obce mezi sebou uzavírají smlouvy za účelem splnění konkrétního úkolu či víceúčelové

smlouvy za účelem rozsáhlejší spolupráce na činnostech vymezených v § 50 výše uvedeného zákona Podle I. Škrabala (2006) je mikroregion územní celek, který je tvořen soustavou venkovských obcí s horní hranicí počtu obyvatel 2000-5000, jež jsou charakterizovány vzájemnými interakcemi danými hierarchizovanou správní a funkční strukturou a vzájemnými osobními vztahy jeho obyvatel. Mikroregiony jsou vymezeny přírodními, geografickými, historickými souvislostmi a sociálně-ekonomickými vztahy v území. Až následně dostávají mikroregiony formální právní podobu. V současné době, existuje 570 mikroregionů - nejčastěji dobrovolných svazků obcí (DSO) (z nichž však některé nevyvíjejí činnost), ve kterých je zapojeno 5 473 obcí, jež pokrývají cca 2/3 území České republiky. Cílem obcí sdružených v mikroregionu je společný rozvoj území vymezený společným katastrálním územím jednotlivých členských obcí. Mikroregiony mají formálně ustanoveny volené orgány, které se podílejí na strategickém plánování a realizaci jednotlivých aktivit a projektů. Charakter spolupráce je dán funkčními vazbami a specifikami regionu. Jejím smyslem je především usilování o realizaci politických a ekonomických výhod, iniciace pozitivních růstových trendů či minimalizace dopadů negativních jevů ve vývoji venkovských regionů.

Další možností spolupráce jsou místní akční skupiny (MAS). Tento princip, spočívající na spolupráci různých subjektů z různých společenských skupin, funguje v rámci metody LEADER.¹ Ten lze chápat jako velmi dynamicky se rozvíjející forma sdružování obcí. Zkratka LEADER znamená ve francouzštině „Propojování akcí hospodářského rozvoje venkova“. Typicky tak MAS sdružují zástupce samospráv a dalších veřejných institucí, podnikatele a nestátní neziskové organizace. MAS jsou často vytvořeny na principu partnerství veřejné správy, ziskového a neziskového sektoru. Přínosným jevem je pak členství aktivních občanů. MAS je také předkladatelem strategie, nikoliv obec nebo sdružení obcí. Jednotlivé projekty v rámci schválené strategie přímo řídí MAS, nikoliv obecní zastupitelstvo či krajský úřad. Silný regulační a kontrolní vliv však mají státní instituce, které také slouží jako platební agentury. Tato mezisektorová a mezioborová partnerství tak mohou mít velký potenciál úspěšně se podílet na strategickém plánování rozvoje venkova při zachování respektu k rozmanitostem jednotlivých regionů. MAS se tak v současné době stávají důležitými aktéry na poli rozvoje venkovského prostoru. Místní akční skupiny bývají často identifikátory problémů v regionu a iniciátory návrhu řešení. Oblasti působení MAS je široká, ale nejvíce se angažují v oblasti ochrany životního prostředí a celkové kvality života na území, ve kterém působí. MAS se stávají aktivní součástí společenského a kulturního prostředí regionu a ne pouhými distributory dotačních prostředků subjektům.

První MAS vznikly po roce 2001 a nejvíce se začaly rozvíjet po roce 2004 hlavně za účelem získání finančních prostředků pro venkov z programů typu LEADER. V roce 2007 přesáhl v ČR počet MAS 150 v různém stupni rozvinutosti a funkčnosti. MAS při své činnosti citlivě pracuje s potenciálem, který se v území nachází. Často aktivně spolupracuje v kooperaci na základě principu partnerství s místními podnikateli i se správou obce. MAS přináší do regionu zkušenosti s prací ve venkovském prostoru a to na regionální, národní i mezinárodní úrovni. Často se oba typy spolupráce obcí překrývají (mikroregiony a MAS).

¹ V literatuře i v této stati se lze setkat s jistou názvoslovnou nejednotností – Leader je nazýván iniciativou, přístupem, metodou či programem. Jde však pouze o názvosloví, nikoli o odlišné pojmy. Vysledovat lze dle názoru autora jistou hierarchičnost – uplatňování principu „bottom-up“ je přístup či metoda, vlastní realizaci Strategického plánu Leader, který tímto způsobem vznikl, lze nazývat zkráceně programem.

2. Iniciativa Leader a Místní akční skupina

2.1. Iniciativa Leader

Iniciativa Leader vychází z již uvedené teze, že neexistuje jeden „univerzální venkov“. Proto je pro rozvoj venkovských regionů nutné zohledňovat místní specifika a především do tohoto rozvoje zapojovat místní hospodářství a jednotlivé aktéry. Podle Hudečkové, Lošťáka a Ševčíkové (2005) je iniciativa Leader jako jeden z nástrojů rozvoje venkova uplatňována v členských státech Evropské unie od roku 1991. Postupně tak byly realizovány iniciativy Leader I (1991 – 1993), Leader II (1994 – 1999) a Leader+ (2000 – 2006). V letech 2004 – 2006 byla iniciativa Leader v České republice realizována pouze pilotně deseti MAS jako součást Operačního programu Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství v rámci jeho podopatření 2.1.4. Od roku 2007 je iniciativa (přístup) Leader čtvrtou osou Programu rozvoje venkova České republiky na období 2007 – 2013 (PRV), která se dále dělí na tři opatření – Opatření IV.1.1. Místní akční skupina, IV.1.2. Realizace místní rozvojové strategie a IV.2.1. Realizace projektů spolupráce. V rámci tohoto programu bude Česká republika v letech 2007 – 2013 moci čerpat téměř 100 miliard korun [1]. Při schváleném poměru alokací prostředků z tohoto programu mezi jednotlivé osy připadá na iniciativu Leader celkem necelých 5 % .

2.2. Místní akční skupina

MAS musí splňovat tyto základní parametry [2]: geograficky homogenní území, počet obyvatel od 10 000 do 100 000 mimo města s počtem obyvatel větším než 25 000, hustota obyvatel do 150 obyvatel/ km², účast zástupců veřejné správy v MAS je maximálně 50 % (týká se i řídicího orgánu), druhá polovina je tvořena zástupci podnikatelů a neziskových organizací, MAS dle PRV může být obecně prospěšná společnost podle zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, ve znění pozdějších předpisů, občanské sdružení podle zákona č. 83/1990, o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů, zájmové sdružení právnických osob podle § 20, písm. f) zákona č. 40/1964 Sb., Občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (občanské sdružení podle § 829 zákona č. 40/1964 Sb. MAS být nemůže), MAS musí mít stanoven statut, stanovy, organizační řád, strukturu a musí být registrována u Ministerstva vnitra ČR, MAS musí projednat a schválit strategii pro území dané MAS, fungování metodou LEADER.

3. Místní akční skupina Posázaví

3.1. Základní údaje

Počátek partnerské spolupráce lze datovat do roku 2000, kdy došlo k prvním užším jednáním mezi svazkem obcí CHOPOS, podnikatelskými subjekty a okolními mikroregiony. Prvotní impuls vzešel od zřizovatele informačního centra ve Vlašimi (fyzická osoba, jejíž identifikace není uvedena z důvodu ochrany osobních údajů) a motivem byla koordinace aktivit v oblasti cestovního ruchu. Tak začala spolupráce mezi svazkem obcí CHOPOS a Podblanickým infocentrem. Prvním výsledkem bylo pracovní setkání v listopadu 2000 na Moninci u Sedlce-Prčice, na jehož přípravě se již intenzivně podíleli také další podnikatelé, svazky obcí a neziskové organizace. Na neformální bázi probíhala spolupráce až do roku 2002. Právě v tomto roce zahájilo Ministerstvo zemědělství přípravu pilotní implementace iniciativy Leader v České republice a shánělo partnery, se kterými by bylo možné smysluplně jednat o základních mechanismech fungování iniciativy v období 2004 – 2006. Tímto partnerem se stal právě svazek obcí CHOPOS, který na „přípravu na Leader“ získal dotaci z

Programu obnovy venkova (POV). V tomto roce byla podepsána první zakladatelská smlouva obecně prospěšné společnosti Posázaví. V roce 2003 již začal Leader v Posázaví nabývat konkrétních obrysů a dosavadní slabé místo rodící se MAS – neúčast neziskových organizací na celém procesu – velmi účinně zaplnilo občanské sdružení Podblanicem, pořadatel mimořádně úspěšných workshopů Studenti pro venkov. Po sérii komunitních plánování byla vytvořena Strategie rozvoje regionu Posázaví a bylo definitivně rozhodnuto o založení obecně prospěšné společnosti Posázaví coby organizace zastřešující činnost MAS Posázaví, jež se bude ucházet o zařazení mezi MAS, které budou „pilotovat“ Leader v České republice. V roce 2004 přešla veškerá servisní a organizační činnost spojená s rozvojovými aktivitami a koordinací cestovního ruchu ze svazku obcí CHOPOS na Posázaví o.p.s. V květnu byl schválen statut společnosti, ve kterém byly mimo jiné definovány orgány MAS. Vlastní MAS byla vytvořena na základě partnerských smluv uzavíraných mezi Posázaví o.p.s. a jednotlivými partnerskými subjekty. Ke konci roku 2004 tvořilo MAS Posázaví dvacet tři členů. Rok 2004 byl pro MAS Posázaví klíčový, protože byla zařazena mezi deset pilotních MAS, které byly vybrány pro implementaci iniciativy Leader v České republice. [3]

Územní vymezení MAS Posázaví a základní statistické údaje k 1. 1. 2007 (vlastní zpracování na základě interních materiálů Posázaví o.p.s.): NUTS 2 - Střední Čechy, NUTS 3 - Středočeský kraj, Rozloha (km²) 1 270,55, Počet obyvatel – 90 078, Počet obcí na území MAS – 99, Hustota osídlení (obyvatel/ km²) 70,9. V souvislosti s financováním je nezbytné zmínit fakt, že Posázaví o.p.s. není pouze MAS, tedy struktura vytvořená de facto pouze za účelem administrace programu Leader v daném venkovském regionu. Kromě zastřešování činnosti MAS má Posázaví o.p.s. celou řadu vlastních činností, kterými naplňuje poskytování obecně prospěšných služeb vyplývajících z jejího statutu. Kromě dotace na pokrytí administrativních nákladů spojených s realizací Strategického plánu Leader 2007 – 2013 poskytované v rámci Osy IV Programu rozvoje venkova České republiky na období 2007 – 2013 a výše uvedených příjmů z vlastní činnosti je činnost Posázaví o.p.s. financována z příspěvků členů MAS (podnikatelské subjekty, obce a svazky obcí platí měsíční příspěvek ve výši 2 000,- Kč + DPH, nestátní neziskové organizace platí víceméně symbolický roční příspěvek ve výši 2 400,- Kč + DPH). Předfinancování administrativních nákladů spojených s realizací Strategického plánu Leader 2007 – 2013 zajišťuje Posázaví o.p.s. za pomoci komerčního úvěru. Předfinancování jednotlivých projektů, které jsou vybrány k realizaci za finanční podpory z programu Leader, si zajišťují sami žadatelé buď z vlastních zdrojů, nebo z komerčních úvěrů.

3.2. Leader v Posázaví v letech 2007-2013

Po úspěšné realizaci programu Leader+ a LEADER ČR se MAS Posázaví podařilo zařadit mezi 112 místních akčních skupin, kterým byla Státním zemědělským intervenčním fondem (SZIF) schválena realizace jejich Strategických plánů Leader (SPL).

SPL Leader v Posázaví 2007 – 2013 byl zpracován na základě aktualizované Strategie pro region Posázaví. Aktualizace strategie probíhala striktně podle principů Leader. Před vlastním schválením aktualizace proběhlo ve spolupráci s facilitátory Centra pro komunitní práci jedenáct odborných a šest regionálních setkání, kterých se zúčastnilo celkem 168 osob. (vlastní zpracování na základě interních materiálů Posázaví o.p.s.). Regionální setkání byla zaměřena na zástupce šesti svazků obcí, jež jsou členy MAS Posázaví (CHOPOS, Malé Posázaví, Podblanicko, Blaník, Mikroregion Džbány a Želivka – svazek obcí). Vzhledem k pravidlům PRV, která mimo jiné stanoví, že finanční alokace na financování SPL je

poskytována na roční bázi, je na stejném principu do SPL „Leader v Posázaví 2007 – 2013“ zapracováno rozdělení finančních alokací mezi jednotlivé fiche v období 2008 – 2013. Toto rozdělení schválil programový výbor na základě výsledků komunitního plánování, při kterém jednotliví aktéři přidělovali procentuální podíly jednotlivým fichím pro každý rok období. Tento způsob stanovování rozdělení ročních alokací je příčinou toho, že podíly jednotlivých fichí nejsou stejné. Pro představu, jakou „váhu“ má ta která fiche v celkové alokaci bylo nutno použít aritmetický průměr jednotlivých ročních alokací.

Takto definované cíle a priority jsou promítnuty do šesti fichí, jež promítají rozvojovou strategii regionu do oblastí podpory PRV:

Fiche 1 – ABY SE VÁM TU LÍBILO (oblasti podpory III.1.3. Podpora cestovního ruchu a I.1.1.1. Modernizace zemědělských podniků)

Fiche 2 – POZNEJTE TO U NÁS (oblasti podpory III.1.3. Podpora cestovního ruchu, II.2.4.2. Neproduktivní investice v lesích a III.2.2. Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova)

Fiche 3 – ABY SE NÁM TU LÍBILO (oblast podpory III.2.1.2. Občanské vybavení a služby)

Fiche 4 – CTÍME SVOU MINULOST (oblast podpory III.2.2. Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova)

Fiche 5 – MYSLÍME NA BUDOUCNOST (oblast podpory III.3.1. Vzdělávání a informace)

Fiche 6 – STAVÍME NA DĚTECH, MLÁDEŽI A RODINĚ (oblast podpory III.3.1. Vzdělávání a informace)

Pro rok 2009 byla MAS Posázaví SZIF schválena dotace na realizaci SPL ve výši 19 613 638,- Kč, přičemž částka 2 500 000,- Kč byla schválena na krytí administrativních nákladů spojených s realizací SPL. Po jednáních se SZIF byla schválena k realizaci i fiche 5, fiche 6 ve svém původním pojetí byla zrušena. Aby bylo dosaženo souladu se schváleným SPL ve smyslu rozdělení podpory z PRV mezi jednotlivé fiche, bylo přistoupeno k vyhlášení výzev pouze pro vybrané fiche.

Celkem byly v roce 2009 vyhlášeny tři výzvy k předkládání projektů – 3. výzva z 2. 12. 2008 pro fiche 1 – 4, 4. výzva ze 7. 4. 2009 pro fiche 1, 2 a 5, a 5. výzva z 27. 7. 2009 pro fiche 2, 4 a 5. V Leaderu v Posázaví v období 2007 – 2013 za rok 2009 (3. – 5. výzva) bylo předloženo celkem 40 projektů v požadované částce dotace 33 619 369 Kč a schváleno bylo 24 projektů v objemu dotací 17 113 638 Kč. [4] Podle procentického podílu jednotlivých typů žadatelů na projektech schválených v roce 2009 rovnocenně zaujímají neziskové organizace a veřejný sektor (39%) a 22% žadatelé ze soukromého sektoru. Z hlediska jednotlivých fiche nejvíce objemu dotací získaly projekty z fiche 1 (5 200 000 Kč pro 5 projektů) a z fiche 4 (5 098 823 Kč pro 9 projektů), dále následoval fiche 3 (3 643 246 Kč pro 4 projekty), fiche 2 (2 115 805 Kč pro 2 projekty) a fiche 5 (1 055 764 Kč 4 projekty (vlastní zpracování na základě interních materiálů Posázaví o.p.s.).

3.2.1 Šetření v terénu

Kvantitativní šetření mělo za cíl zjistit, jak je MAS Posázaví vnímána nositeli projektů, kteří prostřednictvím MAS žádají, respektive mohou žádat o podporu svých projektů v rámci programu Leader. Vzorek devíti respondentů k polostandardizovaným rozhovorům byl

² Prostředky schválené na spolufinancování PRV ze zdrojů EU pro plánovací období 2007 – 2013 nebylo možno v roce 2007 využívat z důvodu schválení PRV Evropskou komisí až 27. 5. 2007.

vybrán podle jednoduchého klíče. Rovnoměrně (po třech) z subjektů podnikatelů, veřejného sektoru (obcí) a neziskového sektoru a v jednotlivých oblastí byly rovnoměrně (po jednom) zahrnuti úspěšní žadatelé, neúspěšní žadatelé a subjekty, které dosud o dotaci nežádaly. Z dosavadního studia materiálů a nestandardizovaných rozhovorů byly stanoveny okruhy otázek pro žadatele (Jak jste se dozvěděl o možnosti žádat o dotaci prostřednictvím MAS? Co bylo impulsem pro podání žádosti o dotaci? Jak váš projekt vznikl? Jak hodnotíte MAS coby potenciální možnost pro získávání prostředků na to, co potřebujete řešit? Jaký je váš názor na hodnocení projektů v MAS Posázaví? Pro neúspěšné žadatele ještě otázka: Proč si myslíte, že váš projekt neuspěl?). Respondentům, kteří o dotace dosud nikdy nežádali, byly položeny tyto otázky: Proč jste se doposud nepokusil získat dotaci na některý z vašich projektů v programu Leader, který realizuje MAS Posázaví? Myslíte si, že prostřednictvím MAS lze získávat peníze na to, co potřebujete řešit? Co by se muselo stát, abyste o dotaci prostřednictvím MAS Posázaví požádal? Jaký je váš názor na hodnocení projektů v MAS Posázaví?

Výsledky kvalitativního šetření lze stručně shrnout do konstatování, že mezi úspěšné žadatele se řadí subjekty, které disponují dlouhodobější vizí, kterou systematicky naplňují a jsou schopny ji interpretovat tak, aby byli schopni splnit hodnotící kritéria, podle kterých jsou jejich projekty hodnoceny. Naopak neúspěšní žadatelé často přiznávají, že „možnost zrodila projekt“ a potřebnost projektu je měřena výší dotace. Neúspěšní žadatelé také zdůrazňují „neúměrnou byrokracii“ a „odtrženost oblastí podpory od skutečných potřeb“. Tato argumentace je signifikantní i pro subjekty, které dotace prostřednictvím MAS dosud nežádaly.

4. Závěr

Ze studia teoretických dokumentů o obecném fungování MAS, z utřídění údajů základních dokumentů a interních materiálů Posázaví o.p.s. vyplynulo, že organizace, která zastřešuje činnost MAS Posázaví, si vytkla podstatně vyšší cíle, než je administrace programu Leader v regionu Posázaví. Tuto skutečnost se jeví jako přednost Posázaví o.p.s., protože diverzifikace činností obecně přispívá jednak ekonomické stabilitě každého subjektu, jednak vytváří předpoklady pro zachování existence organizace jako významného aktéra rozvoje regionu i v případě, že administrace programu Leader může být z jakýchkoliv příčin ukončena. Z rozhovorů vyplynula skutečnost, že úspěšní žadatelé MAS Posázaví vnímají jako efektivní prostředek pro čerpání prostředků z EU. Stejně tak jako více či méně skryté náznaky neúspěšných žadatelů a subjektů, které o dotace z nejrůznějších důvodů nežádají, že tyto dotace využívá jen „nemnoho vyvolených“. Velmi pozitivní je masové zapojení neziskových organizací a především neziskových organizací zabývajících se životem mladých rodin a dětí a mládeže jak do činnosti MAS Posázaví, tak do plánovacího procesu. Poněkud zanedbávaná je problematika životního prostředí, jak z pohledu neziskových organizací působících v této oblasti, tak i vyhlášených fichí pro současné období.

Podrobné studium dokumentů i kvalitativní šetření naznačuje, že ač MAS Posázaví velmi dbá o rozhodování způsobem „zdola nahoru“, lze považovat účast veřejnosti na plánování cílů rozvojové za velmi nízkou, proto se otvírá prostor pro kvantitativní šetření mezi obyvateli regionu o povědomosti MAS Posázaví jako možnosti spolupráce mezi obcemi a čerpání finančních prostředků z Evropské unie pro rozvoj regionu. Na základě výstupů kvalitativního šetření lze stanovit tři základní hypotézy: Hypotéza 1: Informovanost obyvatel o pojmu MAS jako takovém je i přes veškerou snahu a konkrétní výsledky činnosti MAS Posázaví nízká. Hypotéza 2: Existuje vztah mezi zaměstnáním respondenta ve veřejné správě a informovaností o MAS jako potenciálním prostředku pro čerpání zdrojů z EU. Hypotéza 3:

Vyšší informovanost o MAS lze předpokládat u respondentů, již se angažují v některé z neziskových organizací. Pro ověření výše uvedených hypotéz by byly sestaveny anketní lístky. Respondenti musí být vybráni rovnoměrně po celém území MAS Posázaví a nesmí být z řad starostů či zastupitelů. Vzorek populace nebude reprezentativní, ale měl by brát ohled na věk, vzdělání a sektor zastoupení (státní, nestátní a ziskový).

Jedním ze základních předpokladů pro úspěšné fungování MAS je pochopení principu, že partnerství a rozvoj venkova je cílem a dotace prostředkem, nikoli naopak. Tento princip zakladatelé MAS Posázaví a její první partneři pochopili. Za velkou výhodu lze považovat i skutečnost, že pro organizační zastřešení činnosti MAS byla zvolena právní forma obecně prospěšné společnosti. Její fungování je totiž na rozdíl od občanského sdružení, což je druhá nejrozšířenější právní forma MAS, podstatně lépe definováno ve zvláštním zákoně. To ji z hlediska „důvěryhodnosti“ pro třetí osoby staví do zcela jiné pozice. Nelze pominout ani finanční rozměr problému. Subjekt, který diverzifikuje své aktivity, který je schopen pokrýt nemalou část financování výnosy z vlastní činnosti a který nemá administraci programu Leader jako svoji jedinou činnost, má pro své partnery i pro rozvoj regionu daleko větší přidanou hodnotu. Princip Leader by měl být podle názoru autora zabudován do všech programů Evropské unie, protože by tak byl naplněn jeden z jejích základních principů – princip subsidiarity.

Poděkování patří panu Petru Chotívkovi, že umožnil vstup do prostředí vybrané Místní akční skupiny.

Poznatky uváděné v příspěvku vyplynuly z řešení VZ MSM 6046070906 "Ekonomika zdrojů českého zemědělství a jejich efektivní využívání v rámci multifunkčních zemědělskopotravinářských systémů".

Použité zdroje:

- [1] Leader ČR. Ministerstvo zemědělství. [cit. 2010-06-25]. Dostupné na WWW: <http://eagri.cz/public/eagri/dotace/dobihajici-a-ukoncene-dotace/leader-cr/>
- [2] Místní akční skupiny. Ministerstvo zemědělství. [cit. 2010-06-25]. Dostupné na WWW: <http://eagri.cz/public/eagri/dotace/dobihajici-a-ukoncene-dotace/leader-cr/>
- [3] Místní akční skupina Posázaví. Leader Posázaví. [cit. 2010-06-28]. Dostupné na WWW: http://www.leader.posazavi.com/cz/article.asp?article_id=1953 (cit.2010-03-15)
- [4] Středočeský kraj. Dotace. [cit. 2010-06-28]. Dostupné na WWW: <http://www.kr-stredocesky.cz/portal/odbory/regionalni-rozvoj/program-obnovyvenkova/> pridelenedotace-z-programu-obnovy-venkova-2009.htm?pg=1
- [5] ŠKRABAL, I. A KOL. Metodika zavádění managementu rozvoje mikroregionů. Přerov: Centrum pro komunitní práci střední Morava, 2006. ISBN 80-86902-39-0

Kontaktní adresa:

Ing. Pavla Varvažovská
Katedra humanitních věd
Provozně ekonomická fakulta
Česká zemědělská univerzita v Praze
Kamýcká 129, 165 21 Praha 6-Suchbátol
Email: varvazovska@pef.czu.cz
Tel.č.: +420 224 382 312